

JOHANN CHRISTOPH BROZE

- Joh. Chaph. Brotze-

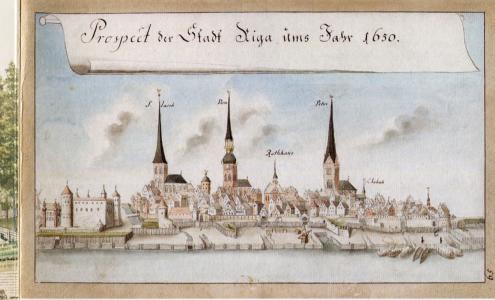
THE COLLECTION OF JOHANN CHRISTOPH BROTZE'S

DRAWINGS AND DESCRIPTIONS ON THE BALTICS

AT THE ACADEMIC LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF LATVIA

November 19-28, 2014

Enav Cultural Center Gan Ha'Ir Roof level, 71 Ibn Gabirol Str., Tel-Aviv-Yaffo

Riga. 1650

The Academic Library of the University of Latvia (former Bibliotheca Rigensis, founded in 1524) keeps documents that bear an interesting testimony to the fates of old books and manuscripts. The unique collection of Johann Christoph Brotze (1742-1823), teacher and regional ethnographer, is one of the most striking evidences of this valuable heritage.

Brotze was born in Görlitz, learned technical drawing, studied theology and philosophy at universities of Leipzig and Wittenberg. In 1768, he moved to Riga and worked as a tutor. In 1769, he started to teach at Riga King's Lyceum where he has been working for 46 years.

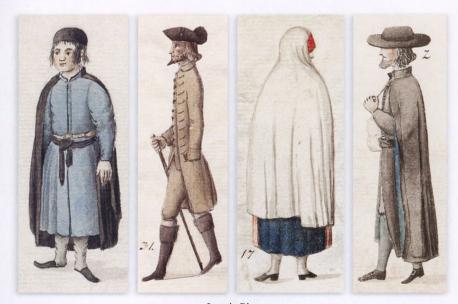
Brotze collected historical materials and drew everything that seemed always added written explanations that sometimes were a few lines, but sometimes several pages long. Many of the objects drawn by Brotze perished or disappeared in the course of time, but information about them has been preserved in Brotze's drawings and descriptions stored in the library.

Brotze's drawings are gathered in his most significant work Sammlung verschiedner Liefländischer Monumente... in 10 big volumes bound in leather (3130 pages, page size 33x21 cm). Views of settlements in the Baltics, estate buildings, castles, public edifices, dwelling houses, churches, bridges; town and country dwellers, their clothing, belongings and depiction of work process; different technical equipment (waterline, etc.), monuments, armorial bearings, stamps and coins are depicted in these volumes. Brotze tried to gather as much evidence and facts about each town as possible: he drew the most significant buildings of the town, gave description of its history, furnished information on its economic and administrative situation, and gave facts about its inhabitants and their occupation.

The collection of paintings of Johann Cristoph Brotze comprises more than 150 paintings where the representatives of various nationalities are

The cross-vaulted gangway of Riga Dome Cathedral. 1786. During the Reformation the monastery was liquidated, and its premises above the cross-vaulted gangway were alloted to the Riga Town Library. Now its collections are stored in the Academic Library of the University of Latvia.

Jews in Riga

depicted. J. C. Brotze met on the streets of Riga wealthy Polish Jews, who came to Riga to trade merchandise. They imported various products and linum. On the picture one can see a young Jew in his regular clothes – with black kippah, and blue, with black cords and small clasps in the front.

Another proof that Riga was inhabited by the representatives of various nationalities can be seen on J. C. Brotze's picture of the Riga City Council, that was painted in 1780. The painting has an explanation made by the etnographer which states that there are two Russian woman that snuggle to the wall of the building, they trade lemon, a Polish Jew passes them by, there is also a German man near the Riga City Council, Russian merchant who trades fruits and Latvian young man who trades and distributes beer. Jews, that were depicted by J. C. Brotze, acted as intermediaries for the merchants and guardians of the imported goods.

In 1997, the Academic Library worked out a project supported by the Soros Foundation – Latvia and the Open Society Institute. The damaged

Riga Town Hall. 1780

volumes were restored and a digital archive of the ten volumes of Brotze's Monumente was created. It consists of 3130 pages of high quality electronic images (600 dpi). It provides the information users with the possibility to analyse details of the considerably enlarged drawings and to get reproductions equivalent to the originals. There is great demand for this collection. In order to have free access to it, an on-line database of the Monumente was created in 2000 (http://www3.acadlib.lv/broce).

Since 1992 the Institute of the History of Latvia and the Academic Library have published the book *Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti (Johann Christoph Brotze. Drawings and Descriptions).* The four volumes have already been published, and they widely reveal pictures about Riga, its vicinity and regions of Latvia. The Brotze Estonica, prepared for publication by professor Raimo Pullat and his colleagues, was published in 2006.

The collection of Brotze Monumente

The exhibition of Johann Christoph Brotze was presented in many European countries – Estonia, Poland, Finland, Austria, Germany, Romania, Russia, Ukraine, Lithuania, Hungary, Belarus and Georgia.

University of Latvia 19 Raina blvd., Riga LV 1586, Latvia E-mail: ad@lu.lv http://www.lu.lv Academic Library of the University of Latvia 10 Rupniecibas str., Riga LV 1235, Latvia E-mail: acadlib@lib.acadlib.lv http://www.acadlib.lv

Jew in Vilaka. 1797

Prospect by on Marienhausen, f. Plebanie . Flave 1797.

הספריה האקדמית של האוניברסיטה הלטבית (ביבליאותקה ריגנסיס לשעבר, נוסדה בשנת 1524) כוללת מסמכים אשר מספרים על גורלם של ספרים וכתבי-יד עתיקים. האוסף היחודי שהיה שייך ליוהן כריסטוף ברוֹצֶה (1742-1823), המורה והאתנוגרף הוא אחת ההוכחות המדהימות במורשת יקרת הערך הזאת.

בּרוֹצֶה נולד בגרליץ שבגרמניה, ולמד שרטוט, תיאולוגיה ופילוסופיה באוניברסיטאות לייפציג וויטנברג. בשנת 1768 הוא עבר לריגה והחל לעבוד כמורה. שנה לאחר מכן הוא החל ללמד בליציון הקיסרי בעיר, שבו עבד במשך 48 שנים.

בּרוֹצֶה אסף חומרים היסטוריים וצייר את כל שנדמה לו חשוב. הוא העתיק הכול במדויק ותמיד הוסיף הסברים, לעתים קצרים, שארכו מספר שורות, ולעתים הסברים שארכו עד מספר דפים. רבים מנושאי ציוריו של ברוצה לא נשמרו עד היום, אך המידע השתמר בציוריו ובהסברים אשר נמצאים בספריה.

ציורי בּרוֹצֶה מקובצים בעבודתו החשובה ביותר,1* עשרה כרכים גדולים בעטיפות עור (3130 דפים, מתכונת 21*33 ס"מ).

בדפי הכרכים האלה מופיעים נופי הישובים ליד הים הבלטי, אחוזות, טירות, בנייני מוסדות צבוריים, בתי המגורים, כנסיות, גשרים תושבי ערים וכפרים, בגדיהם ורכושם, תאור תהליכי עבודה; כל מיני הציוד הטכני, אנדרטאות, סמלים, חותמות ומטבעות.

ברוֹצֶה ניסה לאסוף כל העדויות והעובדות האפשריות על כל עיירה. הוא צייר את הבניינים החשובים ביותר בעיר,תאר את תולדותיה, יידע במצבה הכלכלי והמנהלי, סיפר על תושביה ועל עסוקיהם.

יותר מ-150 תמונות של יוהן כריסטוף בּרוֹצֶה מתארות טיפוסים של עמים שונים. ברחובות ריגה פגש ברוצה יהודים עשירים מפולין, אשר הגיעו לעיר לענייני מסחר. בציור ניתן לראות יהודי צעיר בבגדים מסורתיים - חובש כיפה שחורה, ומקושט בכפתורים שחורים-כחולים ואבזמים קטנים מלפנים.

הוכחה אחרת שבריגה גרו בני העמים השונים, היא הציור "בית עיריית ריגה", שצויר ע"י בּרוֹצֶה בשנת 1780. האתנוגרף הוסיף לציור גם את ההסבר, אשר מספר שבין הדמויות שבציור ניתן לראות שתי נשים רוסיות אשר מוכרות לימונים ליד חומת העיר, לידן עובר יהודי מפולין. ליד בניין העירייה אנו רואים גבר גרמני; סוחר רוסי מוכר פירות, וצעיר לטבי מוכר בירה. היהודים אשר צויירו ע"י בּרוֹצֶה, היו מתווכים מסחריים ושומרי הסחורה המיובאת.

בשנת 1997 פיתחה הספרייה האקדמית בעזרת קרן סורוס את הפרויקט – לטביה והמכון לחברה הפתוחה. הכרכים הפגומים שוחזרו ונפתח ארכיון דיגיטלי שכולל את כל עשרת הכרכים. מדובר ב 3130 דפים של התמונות באיכות גבוהה (600 נקודות לאינץ'), מה שמאפשר למשתמשים להבחין בפרטים בציורים המוגדלים ולקבל תצלומים דומים למקור. ההתעניינות באוסף זה רבה ומשנת ניתן לראותו באופן חופשי באתר: (http://www3.acadlib.lv/broce)

בשנת 1992 המכון להיסטוריה של לטביה והספריה האקדמית הוציאו לאור את הספר "יוהן כריסטוף בּרוֹצֶה. הציורים והתיאורים"(2*). ארבעת כרכי הספר אשר בהם נמצאים ציורים רבים של ריגה, סביבותיה ואיזורים שונים בלטביה כבר פורסמו.

הספר *3 שהוכן ע"י פרופ' ריימוֹ פּוּלָט עם עמיתיו פורסם בשנת 2006.

התערוכה, המספרת על יוהן כריסטוף בּרוֹצֶה תוצג ברבות ממדינות אירופה: אסטוניה, פולין, אוסטריה, פינלנד, גרמניה, רומניה, רוסיה, אוקראינה, ליטא, הונגריה, בלרוס, וגאורגיה.

- 1. Sammlung verschiedner Liefländischer Monumente
- 2. Monumente
- 3. Johans Kristofs Broce. Zīmējumi un apraksti